सुखया लँपू

विष्णुप्रसाद रंजित
कुलेश्वर, यैं

झी मनुतय्त सुख यः । दुःख सुयातं नं मयः । अथे खःसां दुःख वया हे च्वनी । मयक मयक वइगु दुःख गथे यानाः वलले धैगु मनूतय्सं गुब्सं वाः मचाय्कु । दुःख वःगु कारण दया च्वनि, बिना कारण छुं जुइ मखु । उकिं कारण सिलधाःसा वयात गथे यानाः दुःख वय्के मबीगु धैगु सीकेया निर्तिं नं ज्ञानया मिखा चाय्का स्वय् सय्के माः । दुःख वय्के मबीत न्हापां थःगु चालाबाला भिंकेमा । अय् जुयाः हे नेवाःतय् दथ्वी छगू धापू खँ नं दु मती भिंसा गति भिनि । थ्व धइगु हे गति मभिनिगु धयागु हे दुःखया लँपू चाय्केगु ज्या खः । उकिं गति भिंकेया निर्तिं नं सत्कर्म याय्माः ।

गति भिंकेगु निर्तिं याइगु सत्कर्मयात कयाः भगवान बुद्धं थी थी नियमत हे दय्कातःगु दु । गुकियात सुखया आकांक्षीपिन्सं च्यूताः मतः । यदि मनंनिसें सुखया कामना याय्गु खःसा बुद्धं क्यंगु लँ अले नियमयात नालाः काय्गु स्वल धाःसा सुखया आशा मयाःसां सुखं भ्मीत साथ बी । थुकिया निर्तिं बुद्धं क्यंगु न्यागू नियम गुगु थौंतकं ज्वःमदुगु नियम जुयाः धस्वानाच्वंगु दु । व खः -

प्राणी हिंसा मयाय्गु, खुया मकाय्गु, बेभिचार मयाय्गु, मखूगु खँ मल्हाय्गु व लागु पदार्थ सेवन मयाय्गु यात धाःसा सुख न्ह्याब्लें ल्यू ल्यू वइ । गुकियात बुद्धं छन्दबद्ध ढंगं हे श्लोक चिनाः बिज्याःगु दु

पाणातिपाता वेरमणी - सिक्खापदं समादयामि ।।

अदिन्नादाना वेरमणी - सिक्खापदं समादयामि ।।

कामेसु मिच्छाचारा वेरमणी - सिक्खापदं समादयामि ।।

मुसावादा वेरमणी - सिक्खापदं समादयामि ।।

सुरा-मेरय-मज्य-पमादट्ठाना

वेरमणी- सिक्खापदं समादयामि ।।

बुद्धं चिनाः बिज्याःगु शीलदुने दुवालाः स्वल धाःसा मनूतय्सं चाय्कं वा मचाय्कं पाप कर्म यानाच्वनी । गुकियात कयाः नं मनूत सचेत जुइमाः । पापकर्म थुकथं

१.शरीरं याइगु स्वंगू पाप

क) प्राणी हिंसा

ख) खुया काय्गु

ग) व्यभिचार याय्गु

२. वचनं याइगु प्यंगू पाप

क) भ्मूठ खँ ल्हाय्गु

ख) चुग्ली यानाः खँ ल्हाय्गु

ग) कडा बचन ल्हाय्गु

घ) ज्यालगे मजुगु खँ ल्हाय्गु

३. मनं याइगु स्वंगू पाप

क) लोभ याय्गु

ख) मेपिनिगु मभिंगु चिते याय्गु

ग) मिथ्या धारणा याय्गु

थुलि पापकर्मयात निस्तेज याय्फत धाःसा वा थुगु पापकर्मं मुक्त जुइफत धाःसा मनूतय्सं सुखया लँ लीत अःपुइ । भगवान बुद्धं मनूया जीवनयात अभ्म व्यवस्थित व सुचारू रूपं न्ह्याकेत चतुआर्य सत्य व आर्यअष्टाङ्गिक मार्गयात नं नालेमाः । गुकिं मनूयात निर्वाणया लँपुइ यंकी । भगवान बुद्ध क्यनाः बिज्याःगु प्यंगू आर्यसत्य थुकथं दु - दुःख दु, दुःखया कारण दु, दुःखया अन्त्यं दु व दुःख न्हंकेगु लँपू दु । थ्व लँपू लिनाः न्ह्याः वनेगु इवलय् वइगु थी थी व्यवधानयात कयाः नं बुद्धं न्ह्यथना बिज्याःगु दु । गुकी दुःख दुने नं जाती दुःख (जन्म

ज्वीगु दु:ख), जरा दु:ख (बुरा बुरी जुइगु दु:ख), ब्याधि दु:ख (रोग जुइगु दु:ख), मरण दु:ख (सीमा:गु दु:ख), मयोपिं नापं च्वनेमा:गु दु:ख व य:पिं नापं बाया च्वनेमा:गु दु:ख थें जा:गु विविधता दु ।

अथे हे दु:खया अन्त्यया निर्तिं तृष्णा मालेमा:गु बुद्धवचन ख: । तृष्णाया स्वरूप थी थीकथं जुया: च्वनेफु । उकियात कया: सुक्ष्म रूपं विचा: याय् फय्के मा: धइगु बुद्धवचनकथं मोज मज्जा याय्गु इच्छा, हानं हानं जन्म काय्गु इच्छा, तृष्णा क्षय मयासें मुक्ति दइ धयागु इच्छा थें जा:गु दु:ख ब्वलनीगु तृष्णां मुक्त जुइफत धा:सा दु:ख धइगु गुब्सं वइमखु । बुद्धं मनूतय्त दु:खं मुक्त याय्त चतुआर्य सत्ययात पालना: याय्मा: धका: धया: बिज्या:गु व थुकिया निर्तिं दु:खया अन्त्यया निर्तिं पंचस्कन्द दुबलय् हे क्लेशं मुक्त जुइमा:गु व पन्च स्कन्द नापं नापं निरोध जुइगु खँ नं न्ह्यथनात:गु दु । बुद्धं दु:ख मदय्के गु निर्तिं आर्य अष्टाङ्गिक मार्गया लँपू लीमा:गु थ:गु वचनय् बियाबिज्या:गु दु । बुद्धं दु:खया निरोधया निर्तिं लीमा:गु आर्य अष्टाङ्गिक मार्ग थुकथं दु -

१) सम्यक दृष्टि : चार आर्य सत्यय् विश्वास याय्गु

२) सम्यक संकल्प : मानसिक व नैतिक विकासया प्रतिज्ञा याय्गु

३) सम्यक वाणी : मभिं मनिंगु खँ वा मखुगु खँ मल्हाय्गु

४) सम्यक कर्म : मभिं मनिंगु ज्या मयाय्गु

५) सम्यक जीविका : गुगु नं खनेदय्क वा खनेमदय्क बांमला:गु ज्या मयाय्गु

६) सम्यक व्यायाम: : थ:त भिनेगु कुत: याय्गु

७) सम्यक स्मृति : स्पष्ट ज्ञानं स्वय्गु व मानसिक योग्यता काय्त कुत: याय्गु ।

८) सम्यक समाधि : निर्वाण लाकेगु ।

थुलि नियम शीलयात पालना यात धा:सा मनूयात गुब्सं दु:ख वइमखु । बरू थ:त सुमार्गय् जक यंकेत ग्वहालि याइ ।

वर्ल्ड नेवा: अर्गनाइजेसनको आयोजनामा काठमाडौँमा हुन लागेको

विश्व नेवा: सम्मेलन २०१८

सफल हुने अपेक्षा गर्दछु ।

जगत बराम

अध्यक्ष

नेपाल आदिवासी जनजाती महासंघ